

doc. Ing. Alžbeta Kucharčíková, PhD.
Katedra makro a mikroekonomiky
Fakulta riadenia a informatiky
Žilinská univerzita v Žiline, SR

OPONENTSKÝ POSUDOK na dizertačnú prácu

Názov: Aplikování venture kapitálu v podnikateľských inkubátorech
Autor: Ing. Petr Čížek, M. A.

Študijný program: Ekonomika a management
Študijný odbor: Management
Školiace pracovisko: Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní,
Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Aktuálnosť zvolenej témy

Pre rozbeh fungovania malých a stredných inovatívnych podnikov, resp. startupov je nevyhnutný počiatkový kapitál. Pre investorov takto vznikajú rôzne nové príležitosti pre podnikanie, avšak zároveň sa požaduje návratnosť vynaložených finančných prostriedkov do takýchto rozbehových projektov. Problémom je však skutočnosť, že hoci sú začínajúce podniky perspektívne, vstupné investície sú vysoko rizikové. Preto je už na počiatku rozbehu novej inovatívnej firmy potrebné vypracovať kvalitný podnikateľský zámer s dôslednou analýzou rizika, aby sa našli investori ochotní poskytnúť finančné prostriedky, napríklad venture kapitál a podstúpiť vysokú mieru rizika s očakávanými vysokými ziskami. Tému dizertačnej práce teda považujem za vysokoaktuálnu.

Postup riešenia problému, výsledky práce

Hlavným cieľom dizertačnej práce bolo: „Definovať dopady, výhody a nevýhody podnikateľského inkubátora v úlohe primárneho investora v investičnom procese a zistiť, ako je možné zisteným nevýhodám čeliť.“ K dosiahnutiu tohto cieľa bolo potrebné naplniť niekoľko čiastkových cieľov a v súlade s hlavným cieľom boli stanovené tri výskumné otázky. Odpovede na tieto otázky bolo možné získať pomocou troch realizovaných prieskumov.

Doktorand sa pri spracovaní problematiky opieral o poznatky získané štúdiom širokého rozsahu odbornej domácej a zahraničnej literatúry. Pri práci postupoval logicky, od všeobecného ku konkrétnemu. Využíval ďalšie všeobecné alebo špecifické metódy, ako napríklad analýza, syntéza, deskripcia, analógia, komparácia, indukcia a dedukcia. V rámci primárneho prieskumu bola použitá technika dotazníkov a pološtruktúrovaných rozhovorov. Výsledky získané v rámci realizácie troch prieskumov boli spracované pomocou viacerých matematicko-štatistických metód.

Práca má 123 strán vrátane príloh a je rozdelená do troch častí. Je to východisková teoretická časť, ktorá je rozdelená do troch podkapitol, v ktorých autor vysvetlil podstatu ekonomicko-manažérskych kategórií a vzťahov medzi nimi, ktoré vznikajú v procese rozbehu malých a stredných inovatívnych podnikov a ich financovania. Väčší priestor bol preto venovaný venture kapitálu, podnikateľským inkubátorom a ich úlohe pri využívaní tohto kapitálu pri financovaní začínajúcich podnikov.

Druhá časť práce je metodologická, doktorand v nej podrobnejšie popísal ciele, metódy dizertačnej práce, metódy a postup realizovaných prieskumov v podnikoch pôsobiacich ako podnikateľské inkubátory a v inkubovaných firmách.

Výsledky prieskumu boli interpretované v tretej, analytickej časti dizertačnej práce. Oceňujem, že pre zabezpečenie lepšieho pochopenia otázok v elektronickom dotazníku v rámci prieskumu č. 3, najskôr doktorand testoval zrozumiteľnosť otázok pomocou spätnej väzby získanej od respondentov v pilotnom prieskume.

Prvý prieskum bol realizovaný s manažérmi podnikateľských inkubátorov a cieľom bolo zistiť odpoveď na výskumnú otázku č. 1 – Aké výhody a nevýhody prevládajú u podnikateľských inkubátoroch v úlohe primárneho investora oproti tradičným investorom a ako týmto nevýhodám čeliť? Prieskum bol realizovaný technikou pološtruktúrovaných rozhovorov, avšak v práci mi chýba aspoň nejaká jednoduchá schéma, resp. postup základnej myšlienkovvej línie rozhovorov. Z tohto dôvodu je orientácia v tejto časti textu sťažená. Napriek rozsiahlemu výkladu získaných výsledkov, by som v texte na konci tejto časti privítala stručné zhrnutie a poskytnutie jednoznačnej odpovede aj na druhú časť výskumnej otázky, teda ako identifikovaným nevýhodám čeliť.

Druhý prieskum bol realizovaný technikou dotazníka a cieľom bolo nájsť odpoveď na výskumnú otázku č. 2 – Do akej miery je vhodná metóda FMEA pre riadenie rizík v investičnom procese a aké výstupy je možné jej využitím získať? V prieskume sa respondenti – manažéri podnikateľských inkubátorov vyjadrovali k rizikám v rámci rozšírenej metódy FMEA, teda metódy SAFMEA. Autor vypočítal mieru rizika, určil poradie rizikových faktorov podľa FMEA a aj SAFMEA a tieto výsledky porovnal. Následne vytvoril maticu a mapu rizikových faktorov, čo zvýšilo kvalitu výpovede získaných výsledkov.

V treťom prieskume doktorand formou elektronických dotazníkov zisťoval odpoveď na výskumnú otázku č. 3 – Ako je podnikateľský inkubátor inkubovanými firmami vnímaný ako primárny investor? Pri vyhodnocovaní získaných údajov použil rôzne matematicko-štatistické metódy. Oceňujem využitie testovania štatistickej významnosti jednotlivých faktorov podnikateľských inkubátorov od neutrálnej hodnoty 4, následný výpočet Spearmanovho korelačného koeficientu medzi faktorom prístup k finančným prostriedkom podnikateľského inkubátora a ostatnými faktormi a skúmanie preferencií v súvislosti s finančnými partnermi. Na základe vyššie uvedených aktivít doktorand zistil, že existuje pozitívna korelácia medzi faktorom prístupu inkubovanej firmy k vlastnému fondu podnikateľského inkubátora a ďalšími finančnými faktormi, že inkubované firmy preferujú finančné partnerstvo s lídrom v odbore, pričom podnikateľské inkubátory sa nachádzajú v strede rebríčka. Napriek tomu prístup inkubovaných firiem k finančným zdrojom podnikateľského inkubátora vnímajú ako nadpriemerne dôležitý. Výsledky prieskumu boli prezentované formou tabuliek i krabicového grafu.

Oceňujem tiež, že v časti prínosy práce doktorand predstavil vypracovaný a verejne dostupný internetový nástroj pre využitie a spracovanie SAFMEA metódy. Je to užitočná a jednoduchá pomôcka pre efektívne riadenie a identifikáciu rizík pri financovaní začínajúcich firiem finančnými zdrojmi podnikateľských inkubátorov. Užitočnosť stránky pre širší okruh manažérov, investorov i prijímateľov finančných zdrojov by mohla byť ešte vyššia, ak by na stránke v úvode bol poskytnutý teoretický výklad podstaty metódy SAFMEA.

Význam pre rozvoj vedného odboru

Doktorand zosystemizoval poznatky z oblasti pôsobenia podnikateľských inkubátorov, ich úloh a využitie financovania prostredníctvom venture kapitálu. Realizoval tri prieskumy, v ktorých zisťoval výhody a nevýhody pôsobenia podnikateľského inkubátora ako primárneho investora, overoval využiteľnosť metódy FMEA a jej rozšírenej verzie SAFMEA pre posudzovanie rizík v investičnom procese a taktiež skúmal a analyzoval aj názory inkubovaných firiem na úlohu podnikateľského inkubátora ako primárneho investora. Získané a matematicko-štatistickými metódami spracované výsledky prispievajú k teoretickým i praktickým prínosom dizertačnej práce. Praktické prínosy sú posilnené návrhom jednoduchého, ale užitočného internetového nástroja na automatický výpočet celkovej miery rizika.

Formálna úprava a jazyková úroveň

Predložená dizertačná práca má peknú formálnu stránku, prispievajú k tomu použité tabuľky, obrázky a grafy.

Publikačná činnosť

Doktorand je autorom 5 príspevkov vo vedeckých časopisoch a 8 príspevkov na vedeckých konferenciách. Z nich je jeden príspevok evidovaný v databáze WoS a jeden v databáze Scopus.

Pri obhajobe dizertačnej práce prosím odpovedať na nasledujúce otázky:

1. Vysvetlite rozdiel medzi podnikateľským inkubátorom a podnikateľským akceleratorom.
2. Aké metódy hodnotenia rizík poznáte, aký bol dôvod výberu FMEA a v čom spočíva jej podstata?
3. S akými problémami ste sa stretli v procese realizácie, prípadne vyhodnotenia Vami uskutočnených prieskumov?
4. Aké odporúčania pre prax podnikateľských inkubátorov a venture kapitálu do budúcnosti vyplývajú z výsledkov Vami realizovaných troch prieskumov pre manažérov podnikateľských inkubátorov a inkubovaných firiem?

Na základe preštudovania predloženej dizertačnej práce konštatujem, že hlavný cieľ a čiastkové ciele prezentované na s.48 boli splnené a dizertačnú prácu odporúčam k obhajobe. V prípade úspešnej obhajoby navrhujem doktorandovi Ing. Petrovi Čížkovi, M. A.

udelit' akademický titul „philosophiae doctor – Ph.D.“

v študijnom programe Ekonomika a management, v študijnom odbore Management.

V Žiline, dňa 29.5.2017

doc. Ing. Jiří Vacek, Ph.D.
Katedra podnikové ekonomiky a managementu
Fakulta ekonomická
Západočeská univerzita v Plzni

Oponentský posudek disertační práce

**APLIKOVÁNÍ VENTURE KAPITÁLU V PODNIKATELSKÝCH
INKUBÁTORECH**

Autor práce: Ing. Petr Čížek, M.A.

Školitelka: doc. Ing. Romana Provazníková, Ph.D.

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Studijní program: Ekonomika a management
Studijní obor: Management

Rozsah disertační práce: 105 stran textu + 18 stran příloh.

Předložená práce se zabývá možnou rolí podnikatelského inkubátoru jako poskytovatele venture kapitálu (VC). Tato problematika v prostředí ČR není zatím příliš prozkoumána a, jak ukazuje práce, podnikatelské inkubátory v ČR až málo výjimek nejsou poskytovateli VC. Práci lze proto považovat za uvedení do problematiky a příspěvek k jejímu dalšímu výzkumu.

a) Formální aspekty disertační práce, vyjádření k systematičnosti, přehlednosti, formální úpravě a jazykové úrovni disertační práce

Práce je zpracována přehledně. **Splňuje stanovené obsahové a formální náležitosti.** Některé drobné nedostatky (překlepy, stylisticky neobratné formulace) nejsou na úkor srozumitelnosti. Použité obrázky, grafy a přílohy vhodně doplňují text.

U obrázků 6, 17 a 18 postrádám vysvětlení smyslu různých typů šipek.

Drobná výtka: pokud není vyhnutí a tabulka je rozdělena na více stránek, je vhodné na dalších stránkách opakovat její záhlaví (viz Tab. 2, str. 31, Tab. 16, str. 78, Tab. 18, str. 82)

Ocenit je třeba **rozsáhlý výčet knižních a časopiseckých publikací** a elektronických on-line zdrojů (celkem 85, významný podíl v angličtině).

b) Obsah disertační práce, vyjádření se k volbě tématu, metodologickým postupům, kvalitě analýzy a zhodnocení světového poznatkového fondu v dané oblasti.

Teoretická východiska práce vychází z analýzy dostupné literatury a **vymezují základní pojmy** - malý a střední podnik (MSP), venture kapitál (VC), podnikatelský inkubátor - z nichž autor vychází v následující, analytické části práce. Jsou uvedeny základní fakta o roli MSP v ekonomice ČR ve srovnání se zahraničím, problémy, kterým musí MSP čelit a mezi něž patří obtížný přístup k finančním prostředkům. Jednou z možností kapitalizace MSP jsou VC fondy, v ČR zatím ne příliš rozvinutá forma financování. Financování VC přichází v úvahu po překonání fáze založení v životním cyklu podniku.

Nezbytnou složkou rozhodnutí VC fondu o investici je analýza a monitorování rizik. Některé nevýhody stanovení RPN lze zmírnit zavedením nelineárních stupnic parametrů, zejména síly dopadu.

Popis metod výstupu investora z firmy (str. 25) bych doporučil doplnit o management buy-in.

Použité postupy a kvalitu analýz hodnotím pozitivně, autor v mnoha případech na základě poznatků získaných ze světového poznatkového fondu v dané oblasti přispívá k výzkumu specifik financování firem v podnikatelských inkubátorech, kterému zatím v ČR nebyla věnována dostatečná pozornost.

c,d) Cíle disertační práce, vyjádření se k formulaci stanovených cílů a jejich naplnění. Vyjádření k relevantnosti formulovaných tvrzení, posouzení kvality a náročnosti užitého metodického aparátu k jejich testování, zhodnocení rozsahu empirického materiálu

Cíle práce jsou definovány v úvodu na kap. 2 následovně:

Hlavní cíl: Definovat dopady, výhody a nevýhody podnikatelského inkubátoru v roli primárního investora v investičním procesu a jak je možné na základě zkušeností z praxe zjištěným nevýhodám čelit.

Dílčí cíle:

- 1) Analyzovat možnosti identifikace investičního rizika pomocí rozšířené metody FMEA pro účely specifických podmínek v podnikatelských inkubátorech.
- 2) Analyzovat vnímání podnikatelského inkubátoru v roli primárního investora inkubovanými firmami.

K těmto cílům jsou stanoveny dílčí výzkumné otázky.

V následující části je popsán metodický postup zpracování disertační práce, který je podle mého názoru adekvátní zkoumanému problému. Postup vychází z metodiky FMEA, s jejíž pomocí byly zpracovány dotazníky zodpovězené manažery inkubátorů a inkubovaných firem. Míra shody mezi hodnoceními respondentů je určena Kendallovým koeficientem shody.

Vzorek manažerů inkubátorů byl velice omezený – z oslovených 15 inkubátorů souhlasilo s osobním dotazováním pouze 7. Pokud jde o vzorek inkubovaných firem, z 319 oslovených bylo 51 validních odpovědí, z toho převážná většina v kategorii mikropodniků. Pokud jde o odvětví podnikání, výrazně převažují firmy ze sektoru služeb. Je zřejmé, že rozsah empirického materiálu je omezený, což v podstatě vyplývá z definice cílových skupin.

Za vhodný přístup považuji provedené pilotní testování elektronického dotazníku.

Z obr. 18 vyplývá, že podnikatelské inkubátory, pokud vůbec investují do inkubované firmy, tak činí v samé počáteční fázi životního cyklu, tedy spíše v roli seed kapitálu a business andělů, v pozdějších fázích rozvoje, typické pro VC, investují jen výjimečně. Převažujícími důvody, proč inkubátor nevystupuje v roli primárního investora, je nedostatek poptávky ze strany inkubovaných firem, které většinou nejsou připraveny na majetkový vstup externího

subjektu do firmy, a složité schvalování vlastníkem, kterým je v ČR převážně veřejný sektor (město, kraj). Výjimkou je inkubátor JIC.

Pro analýzu rizik, která je nezbytnou komponentou investičního rozhodnutí, bylo vybráno 20 rizikových faktorů, které byly oceněny experty a konzultanty podnikatelských inkubátorů. Kendallův koeficient shody ukazuje na velmi malou míru shody mezi hodnotiteli, mohlo by pomoci použití Delphi metody postupující v několika iteracích, ovšem šlo by o časově značně náročnější proces. Výsledky analýzy rizik jsou shrnuty v tabulkách 15 a 16, matice a mapa rizikových faktorů jsou uvedeny v Tab. 17 a Obr. 23.

Pokud jde o průzkum mezi inkubovanými firmami, z navrácených dotazníků byla sestavena matice požadavků na vlastnosti podnikatelského inkubátoru (nejde tedy o matici rizikových faktorů, jak je uvedeno v titulku Tab. 18). Není divu, že blízkost letiště, považovaná v USA za vrcholně důležitou, je v podmínkách ČR nevýznamná. Naopak ne zcela pochopitelná je pro mě negativní závislost na vzdálenosti inkubátoru od dálnice (v závěrech pod Tab. 19)

Cíle disertační práce byly podle mého názoru naplněny.

e) Stanovisko k výsledkům disertační práce a původnímu konkrétnímu přínosu doktorandky, zhodnocení významu pro obor, posouzení možností dalšího rozpracování tématu

Disertační práce je jedním z mála existujících hlubších pohledů na roli podnikatelského inkubátoru jako primárního investora inkubovaných firem. Výsledky nejsou zcela jednoznačné, inkubátory, v nichž je vlastníkem veřejný sektor (s výjimkou JIC) do svých firem neinvestují. Případ JIC by jistě stál za širší samostatnou analýzu, z níž by mohla vzejít doporučení pro další vlastníky inkubátorů. Odlišný je přístup privátních inkubátorů, které jsou více orientovány na zisk a jsou ochotny investovat i do rizikových projektů.

Práce může být využita jako odrazový můstek pro další analýzy zkoumané problematiky a lze z ní čerpat i pro doplnění studijních materiálů pro předměty spojené s podnikáním.

f) Vyjádření k publikačním aktivitám doktorandky v souvislosti s kvalitou díla

Doktorand uvádí celkem 13 publikovaných titulů (5 tištěná periodika, 8 příspěvků na odborných konferencích), z toho 12 publikací je v angličtině.

Počet a náplň příspěvků odpovídá požadavkům kladeným na studenty doktorského studia.

g) Otázky k diskusi v rámci obhajoby

1. Mohl byste uvést některé důvody výrazných změn ve velikosti private equity investic v ČR mezi roky 2014 a 2015 (tab. 3)?
2. Častou rolí podnikatelských inkubátorů v ČR je administrace inovačních voucherů dotovaných městy a kraji. Tyto vouchery mohou získávat i inkubované firmy. Považujete za vhodné je zařadit mezi investice do inkubovaných firem?
3. S jakými nejvýraznějšími problémy jste se setkal při zpracování práce a co vám nejvíce pomohlo?

Závěr

Disertační práce se zabývá problematikou, která je aktuální a v ČR jí zatím podle mého vědomí nebyla věnována pozornost. Práci lze jako celek hodnotit pozitivně. Autor prokázal schopnost samostatné vědecké práce i zvládnutí postupů, které ji umožňují. Disertační práce vytváří předpoklady dalšího vědeckého a odborného růstu doktoranda.

Počet, náplň a kvalita publikací doktoranda odpovídají požadavkům kladeným na studenty doktorského studia a svědčí o schopnosti zpracovat výsledky své práce na vysoké úrovni.

Na základě uvedených skutečností **doporučuji tuto disertační práci k obhajobě** (dle § 47 zákona č. 111/1998 Sb.) a v případě úspěšné obhajoby před příslušnou komisí v oboru Podniková ekonomika a management navrhuji, aby byl Ing. Petrovi Čížkovi, M.A. udělen titul doktor (Ph.D.)

V Plzni dne 31.5.2017

doc. Ing. Jiri Vacek, Ph.D.

Posudek oponenta

disertační práce Ing. Petra Čížka předložené k obhajobě na Fakultě ekonomicko-správní Univerzity Pardubice

Název: Aplikování venture kapitálu v podnikatelských inkubátorech

Předložená disertační práce se zabývá rolí podnikatelských inkubátorů v pozici investora a to v rámci podnikatelského prostředí ČR. Vzhledem ke skutečnosti, že výsledky nemalého počtu empirických studií zpracované zejména v podmínkách vyspělých západních zemí dokládají, že rizikový a rozvojový kapitál je považován za významný zdroj financování začínajících inovativních podniků, a že fungující institucionální rámec zahrnující mj. podnikatelské inkubátory a akcelerátory stál za zrodem řady dnes velmi úspěšných podnikatelských projektů, považuji zvolené téma disertační práce z hlediska svého potenciálu přinést původní vědecké výsledky využitelné pro rozvoj vědního oboru a podnikové praxe za vysoce perspektivní.

Disertační práce je rozdělena do čtyř hlavních částí, jimiž jsou teoretická východiska, vymezení cíle disertační práce a použitých metod, výsledky a závěr. Mohu konstatovat, že disertační práce splňuje z hlediska své struktury požadavky kladené na tento druh kvalifikačních prací.

K vybraným částem disertační práce připojuji následující komentáře a dotazy:

Současný stav poznání

Autor se v analýze současného stavu (str. 12 a dále) věnuje vymezení základních pojmů, aby tak zdůraznil aktuálnost zvoleného tématu. Lze se tak seznámit s vymezením pojmu „malý a střední podnik“ a významem této kategorie podniků z pohledu rozvoje ekonomiky státu. V kapitole 1.2 autor analyzuje termín venture kapitál, aby záhy upřel svoji pozornost na investiční proces a řízení rizik z pohledu investora. Kapitola 1.3 se zabývá „ekosystémem“ pro etablování a rozvoj začínajících podniků, konkrétně podnikatelskými inkubátory. Teoretická část je uzavřena zjištěním, že jedním z vážných bariér rozvoje venture kapitálu, a tedy malých a středních podniků v ČR, je velmi omezený počet podnikatelských inkubátorů vystupujících v roli primárních investorů (str. 47 a 48). Toto zjištění je možné považovat za východisko pro definování hlavního cíle disertační práce.

Teoretickou část disertační práce považuji vesměs za dobře strukturovanou. Výtku si ovšem zaslouží nezasazení tématu do kontextu soudobých ekonomických teorií. Domnívám se, že především institucionální ekonomie by disertantovi umožnila pohlédnout na téma v mnohem hlubších souvislostech a klást si další výzkumné otázky, např., jaká je role formálních a neformálních institucí z hlediska rozvoje podnikatelských inkubátorů, resp. mladých inovativních podniků v ČR.

Při zpracování teoretické části disertační práce měl autor rovněž věnovat větší pozornost práci s informačními zdroji. Disertant se opírá o nepochybně relevantní knižní publikace, případně

studie publikované relevantními institucemi z oboru. Nicméně téměř opomíjí články publikované v časopisech indexovaných databázemi, jakými jsou Web of Science a Scopus. V seznamu literatury jsem napočítal cca 5 časopiseckých článků. Články v mezinárodních vědeckých časopisech, které jsou z hlediska tématu neopominutelné, dohledat nelze. Uvádím pouze demonstrativní výčet těch nejvýznamnějších vědeckých časopisů: „Venture Capital“, „The Journal of Private Equity“, „Journal of Financial Economics“, „Journal of Finance“, „Review of Financial Studies“, „Corporate Venturing“, „Journal of Industrial Economic“, aj. V případné budoucí vědecké kariéře necht' disertant věnuje mnohem větší pozornost sledování výsledků vědecké práce těch autorů, kteří jsou považováni za autority v oboru v mezinárodním prostředí a publikují v převážné míře ve výše uvedených časopisech.

Vymezení cílů

Hlavním cílem disertační práce je „definovat dopady výhody a nevýhody podnikatelského inkubátoru v roli primárního investora v investičním procesu, a jak je možné na základě zkušeností z praxe zjištěným nevýhodám čelit“ (str. 48). Hlavnímu cíli následuje vymezení cílů dílčích (str. 48 a 49). Prvním dílčím cílem je „analyzování možností identifikace investičního rizika pomocí rozšířené metody FMEA pro účely specifických podmínek v podnikatelských inkubátorech“. Druhý dílčí cíl směřuje ke zhodnocení vnímání podnikatelských inkubátorů coby investora ze strany inkubovaných firem.

Hlavní cíl disertační práce je z hlediska přínosů pro rozvoj vědního oboru a praxe nepochybně relevantní. To stejné platí pro cíle dílčí. Autorovy by snad bylo možné vytknout neprovázanost hlavního cíle s cíli dílčími. Vycházím z teze, že cíle dílčí podporují naplnění cíle hlavního. Vymezené cíle disertační práce tak vnímám do značné míry jako autonomní, což ovšem nic neubírá na jejich významu.

Metodika

Autor v přehledně strukturované kapitole 2.3 seznamuje s postupem řešení disertační práce, aby v navazujících kapitolách uvedl přehled o použitých metodách sběru dat a metodách jejich vyhodnocení.

V první fázi výzkumu, tj. při zpracování teoretického rámce, se autor opírá o relevantní literaturu vztahující se k tématu. Moje první připomínka směřuje k malému počtu citací článků z relevantních vědeckých časopisů, viz odstavec „současný stav poznání“ tohoto posudku. Druhá připomínka se vztahuje k první větě na začátku posledního odstavce na str. 49: „V první fázi byly stanoveny cíle disertační práce, na základě kterých byla provedena kritická analýza literárních zdrojů vztahující se k dané problematice“. Tato formulace je poněkud nešťastná vzhledem ke skutečnosti, že každá vědecká práce začíná literární rešerší, na kterou navazuje formulování vědeckých cílů.

Druhá fáze výzkumu zahrnovala sběr primárních dat v prostředí podnikatelských inkubátorů. Cílem bylo posoudit výhody a nevýhody investování do inkubovaných podniků právě z pohledu podnikatelských inkubátorů. K dotazování byl použit polo-strukturovaný rozhovor, který vzhledem k nízké úrovni zmapování tématu považuji za vhodný nástroj. Škoda jen, že

kladné otázky nejsou uvedeny ani v metodické části a ani v přílohách. Autor na str. 52 uvádí, že výsledky dotazování byly zpracovány s využitím „mnohopřípadové studie“. V této souvislosti kladu následující otázky: 1) Jaké jsou podmínky pro uplatnění této metody při vyhodnocování přepisů rozhovorů, resp. kvalitativních dat? 2) V jaké podobě byla tato metoda aplikována v kontextu disertační práce?

Ve třetí fázi se autor zaměřil na zmapování řízení rizik ze strany podnikatelských inkubátorů. Od začátku vychází z předpokladu, že nejvhodnější metodou řízení rizika je FMEA, protože „byla respondenty identifikována jako nejvhodnější“ (str. 50). Otázkou je, zda-li by nebylo vhodnější ptát se, jaké metody řízení investičního rizika teorie rozpoznává a teprve následně zkoumat, jaké metody řízení investičního rizika jsou obvyklé v prostředí praxe podnikatelských inkubátorů působících v ČR, resp., jaké jsou výsledky aplikace určité metody. Nicméně vyzdvihují snahu autora zamyslet se nad vhodností současné podoby metody FMEA z pohledu podnikatelských inkubátorů a jeho návrh inovace této metody. Rovněž vizualizace výzkumných výsledků prostřednictvím rizikové matice a rizikové mapy si zaslouží kladné hodnocení.

Ve čtvrté fázi výzkumu autor zkoumá vnímání podnikatelského inkubátoru jako investičního partnera z pohledu inkubovaných podniků. Sběr dat je proveden s využitím dotazníku, přičemž pro vyhodnocení dat je aplikován vhodně strukturovaný soubor matematicko-statistických metod. Autorovi bych ovšem ještě doporučil zvážit vhodnost aplikace dalších metod vyhodnocení kvalitativních dat, jakými jsou např. analýza hlavních komponent, případně faktorová analýza.

Výsledky disertační práce a jejich přínos pro rozvoj vědního oboru a praxi

Třetí část disertační práce je věnována prezentaci výzkumných výsledků. K těm nejvýznamnějším lze zařadit následující:

- 1) Identifikování klíčových výhod podnikatelských inkubátorů v pozici investora ve specifickém prostředí ČR.
- 2) Identifikování důvodů, proč podnikatelské inkubátory v roli primárního investora nevystupují.
- 3) Rozšíření FMEA metody pro účely řízení investičního rizik podnikatelského inkubátoru.
- 4) Zmapování vnímání podnikatelských inkubátorů v roli primárního investora ze strany inkubovaných podniků.

Výsledky předložené disertační práce jsou interpretovány srozumitelně a nepochybně přispívají k lepšímu poznání otázek spojených s fungováním podnikatelských inkubátorů v podmínkách ČR. Představují tak jednoznačný přínos pro rozvoj vědního oboru. Z pohledu podnikové praxe jsou výsledky inspirativní nejen z pohledu podnikatelských inkubátorů a inkubovaných podniků, ale mohou být rovněž impulsem pro případně nové nastavení institucionálních pravidel.

Nelze ovšem rovněž opominout skutečnost, že z metodického hlediska disertační práce vykazuje dílčí nedostatky. Práce by si ve svém závěru rovněž zasloužila mnohem hlubší

diskusi výzkumných výsledků. Právě metodická stránka a diskuse výsledků by tak mohly být v průběhu obhajoby této disertační práce témata k diskusi.

Formální stránka

Z hlediska formálních náležitostí a jazykové úrovně předložená disertační práce splňuje požadované standardy. Neodpustím si ovšem připomínku k používání termínu „investovaná firma“, který se v disertační práci několikrát opakuje. V českém jazyce zní tento překlad z angličtiny více než nešťastně. Pro příště doporučuji využívání opisných tvarů, jakými jsou např. „podnik financovaný ze strany podnikatelského inkubátoru“, resp. „podnik, ve kterém inkubátor realizuje investici“, aj.

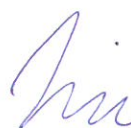
Závěr

Mohu konstatovat, že předložená disertační práce i přes výše uvedené připomínky z hlediska svého obsahu, struktury i výsledků odpovídá požadavkům kladeným na tento druh vědeckých textů. Disertační práci proto

doporučuji

k obhajobě před příslušnou komisí a v případě úspěšné obhajoby rovněž doporučuji, aby byl Ing. Petru Čížkovi udělen titul philosophiæ doctor (Ph.D.).

V Brně dne 28. května 2017

doc. Ing. Marek Zinecker, Ph.D.
Vysoké učení technické v Brně
Fakulta podnikatelská